

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО
ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної
комунікації**

26 жовтня 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 378:63:001:80:34(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.

Аріас Р., д-р філософії.

Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старший викладач.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 70 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

САМОЙЛОВИЧ А. А., старш. викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
a.samoylovych@gmail.com

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЛІ ПЕРЕКЛАДАЧА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

У даних тезах приділено увагу такому учаснику процесу як перекладач. Відзначається його важливість у здійсненні свої функцій, а також відзначаються актуальні питання правового залучення перекладача у процес адміністративного судочинства.

Ключові слова: адміністративне судочинство, мова судочинства, правосуддя, перекладач, процес

В навчальних та наукових джерелах про всі види юридичних процесів спостерігається низький рівень уваги до такої особи як перекладач. Це той учасник процесу, який не зацікавлений у результаті справи, сприяючи об'єктивності розгляду справи та захисту прав осіб. Можливо це пов'язано з тим, що перекладач не часто залучається до процесів, але якщо він приймає участь, то його роль у захисті прав фізичних та юридичних осіб та авторитеті правосуддя. Треба також відзначити, якщо до справи залучено перекладача, то без його участі не може пройти кожна стадія адміністративного судочинства та інших його видів, тобто він є комунікатором між усіма учасниками справи.

Відповідно до ст. 71 КАСУ – перекладачем є особа, яка вільно володіє мовою, якою здійснюється адміністративне судочинство, та іншою мовою, знання якої необхідне для усного або письмового перекладу з однієї мови на іншу, а також особа, яка володіє технікою спілкування з глухими, німими чи глухонімими [1].

На даному етапі розвитку правосуддя в Україні, для залучення перекладача дискусійним питанням залишається критерій вільного володіння мовою судочинства та іншою необхідною мовою для перекладу.

Коропатов О.М, посилаючись на авторів науково-практичного коментаря Кодексу адміністративного судочинства України за загальною редакцією О.М. Пасенюка, коментуючи норму ст. 71 «Перекладач», відзначають, що перекладач має вільно володіти щонайменше двома мовами:

- 1) державною мовою, тобто мовою, якою здійснюється адміністративне судочинство;
- 2) іншою мовою, знання якої необхідне для усного чи письмового перекладу заяв, клопотань, пояснень особи, яка бере участь у справі, показань свідка чи інших доказів. До такої мови прирівнюється техніка спілкування з глухими, німими чи глухонімими особами [2, с. 86; 3].

Щодо рівня володіння/не володіння особи, яка є учасником процесу мовою судочинства остаточне рішення приймає суд. Тобто колізія полягає у тому, що є ймовірність залучення до судочинства особи перекладача, яка не стовідсотково має рівень вільного володіння мовою судочинства. Суд може залучити для встановлення факту володіння чи не володіння особою мови судочинства мовознавця чи лінгвіста, але на ці дії потрібен буде час, але в окремих випадках це є необхідністю, яка себе виправдовує.

На даний час немає на законодавчому рівні та судовій і адміністративній практиці вимог щодо вільного володіння мовою судочинства та вимог професіоналізму перекладачів. З цих умов випливає, що до процесу може бути залучено особу, яка має фах 035 «Філологія» та особу, яка просто знає мову судочинства та мову необхідну для перекладу.

Обов'язком суду є вживання всіх передбачених законом заходів для об'єктивного, всебічного, повного з'ясування обставин у справі для винесення справедливого рішення. Тому для виконання цих обов'язків в частині правильності розуміння справи суд може з власної ініціативи залучити перекладача. Суд має законне право використати єдиний реєстр перекладачів, який має Державна міграційна служба.

Так, відповідно до Наказу МВС України № 228 від 11.03.2013 р. реєстр перекладачів - це веб-сторінка офіційного веб-сайту Державної міграційної служби України, що містить відомості про перекладачів, які можуть залучатися органами державної влади для надання послуг перекладу під час розгляду заяв та проведення співбесід з біженцями та іншими категоріями мігрантів, під час здійснення їх затримання, забезпечення надання їм правової допомоги, розгляду адміністративними судами справ щодо біженців та видворення з України іноземців та осіб без громадянства, здійснення досудового розслідування та розгляду судами кримінальних проваджень і справ про адміністративні правопорушення, вчинені біженцями та іншими категоріями мігрантів на території України [4]. Але як бачимо зі змісту наказу такі залучення перекладачів стосуються при провадженні адміністративних справ учасниками яких є біженці та мігранти, а коло розгляду предмету адміністративних справ значно ширше.

Таким чином правові питання залучення перекладача у процес судочинства потребує подальшого вивчення, а також потребує цього вирішення питання такої ознаки як вільне володіння мовою судочинства, де корисною була би сумісна праця юристів та мовознавців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446.
2. Коропатов, О. М. Деякі питання залучення перекладача в адміністративному судочинстві / О.М. Коропатов // Правничий часопис. – № 3. – 2017. – С. 85-89 с. 86
3. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. О.М. Пасенюка. Київ. Юрінком Інтер. 2009. 704 с. URL: <http://uristinfo.net/adminpravo/232-naukovo-praktichnij-komentar-kasukrayini.html>
4. Про затвердження Порядку ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру перекладачів: наказ МВС України від 11 березня 2013 р. № 228. Ресурс <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-13#Text>

УДК 346.9(477) “364”

СІЛЕЦЬКА М.О., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Було проаналізовано деякі нормативно-правові акти, що регулюють здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану. Визначено недоліки в законодавстві у сфері господарської діяльності в умовах воєнного стану. Обґрунтовано мета розробки додаткових механізмів щодо стимулювання господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Ключові слова: господарська діяльність, воєнний стан, забезпечення, проведення.

Після оголошення на території України воєнного стану та початку активної фази бойових дій більша частина бізнесу була фактично паралізована через різноманітні обставини.

Починаючи від морального та психологічного шоку до економічного спаду ділової активності та неможливості здійснення господарської діяльності, які знаходяться на території проведення бойових дій [1].

Одним з перших кроків дерегуляції господарської діяльності під час дії воєнного стану є прийняття Урядом постанови від 18.03.2022 № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану», відповідно до якої право на провадження господарської діяльності може набуватися суб'єктами господарювання на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності, що містить відомості згідно з додатком 1 Постанови КМУ № 314, без отримання дозвільних документів (документів дозвільного характеру, ліцензій або інших

ЗМІСТ

Зелінська В.А. Труднощі в організації дистанційного навчання з іноземної мови за професійним спрямуванням в сучасних реаліях освіти в Україні.....	3
Марчук В.В., Хом'як О. А. Pedagogical content of the concept of "Orientation" in the world of values....	5
Столбецька С.Б. Роль автентичних документів у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	7
Цвид-Гром О.П. До питання акцентуаційних норм термінів ветеринарної медицини.....	9
Карпенко С.Д. Питання індивідуалізації освіти в Україні для українців: випадки впливу війни на здобуття освіти та надання освітніх послуг.....	11
Береговенко Н.С. Оцінні прикметники як спосіб вираження категорії оцінки в середньоанглійській мові (на прикладі «Кентерберійських оповідей» Джеффри Чосера).....	14
Велика К.І. Перекладацькі інструменти та ресурси.....	16
Ігнатенко В.Д. Контроль якості перекладів як важливий етап роботи перекладача.....	18
Ордіна Л.Л. Виховання особистості студента як процес культурної ідентифікації.....	20
Чернишук Ю.І. Використання комп'ютерних технологій при вивченні іноземних мов.....	22
Боньковський О.А. До питання вивчення іноземної аграрної термінології.....	24
Дорошенко І.В., Пономаренко Т.І. Психологічні особливості стресостійкості студентів аграрних спеціальностей.	25
Клочко А.О. Емпатійне лідерство як ключовий фактор у розвитку професійних компетенцій здобувачів освіти.....	27
Mykhailenko O. Literary and non-literary texts with the focus on translation.....	28
Новосад Л. С. Структура макрополя «Література» в епістолярній спадщині Лесі Українки.....	30
Пилипенко І.О. Способи досягнення максимальної адекватності перекладу англійськомовних фразеологізмів.....	32
Римар Н. Ю. Лексичні огріхи як негативне явища мовної культури особистості.....	33
Тарасюк А.М. Suggestive linguistics and linguistic suggestive influence.....	35
Резнік В.Г. Урахування вікових особливостей дітей та молоді у процесі навчання німецької мови як другої іноземної: комунікативний аспект.....	37
Трофіменко В.О. Упровадження інноваційних технологій в освітній процес фізичної культури.....	38
Шульська Н. М. Нові формати літературно-художніх видань у сучасному медіа- просторі.....	40
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування екологічних знань у студентів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням).....	42
Мельник Л.М., Грек І.М. Філософське осмислення феномену війни в античності.....	45
Малишко І.В. Внутрішньо переміщені особи та їх право на захист.....	46
Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М. Вимоги закону України «Про вищу освіту» та освітніх стандартів щодо підготовки фахівців із землепорядкування.....	48
Бровко Н.І., Сімакова С.І. Запровадження пробаційного нагляду в Україні.....	50
Сокиринська О.А. Переслідування військових злочинців відповідно до норм Міжнародного гуманітарного права.....	52
Пахомова А.О. Історико-правові аспекти виникнення мирової юстиції.....	54
Самойлович А.А. Окремі питання ролі перекладача в адміністративному судочинстві.....	56
Сілецька М.О. Господарська діяльність в умовах воєнного стану.....	57
Тимошук О.Г. Організаційні засади діяльності нотаріату в Україні та країнах ЄС: порівняльний аспект.....	59
Ковальчук І.В. Новації оподаткування аграрного бізнесу.....	60
Терещук М.М. Розвиток аграрної науки: досвід європейських країн.....	62
Аргат Я.П. Інноваційна діяльність підприємств.....	64
Ломакіна І.Ю. Трудові гарантії працівників ЗСУ під час військового стану.....	65
Насіна О.І. Конфіскація земельних ділянок сільськогосподарського призначення в умовах війни...66	66